

90

DEVADESÁTKA

MAGAZÍN LIBERECKÝCH ZÁKLADNÍCH ŠKOL

zima 2022/23

ÚVODEM

Milí čtenáři,

poprvé v roce 2023 se vám obrazně hlásím s úvodníkem pro náš školský magazín Devadesátka. A jak už to tradičně bývá, velmi dynamická oblast vzdělávání mi poskytuje celou řadu aktivit či událostí, o které se s vámi mohu podělit. Dnes to bude o tzv. mapách (základních) škol a také o chystané veřejné besedě o libereckém školství, jak jsem ji avizoval již v loňském podzimním úvodníku.

Mapy škol jsme v loňském roce nechali po třech letech zpracovat opakovaně a budeme v témže cyklu pokračovat i dál. Jde o poměrně detailní a zajímavé sondy do života každé školy pohledem všech relevantních aktérů, tedy žáků, rodičů, pedagogů i provozních zaměstnanců, a to prostřednictvím speciálních dotazníkových šetření. Ta mj. zjišťují stav školního klimatu, výskyt rizikových jevů v čele s možným verbálním, fyzickým i internetovým obtěžováním, oblíbenost/neoblíbenost jednotlivých předmětů, ale i třeba názory na kvalitu školní kuchyně či samotné vedení škol.

Školám tyto dotazníky v detailu poskytují zpětnou vazbu o sobě samotných, zřizovateli škol, tedy statutárnímu městu Liberec, pak zase žádoucí srovnání škol mezi sebou. Nutno říci, že jde vždy o subjektivní pohled jednotlivých respondentů (s různou mírou návratnosti dotazníků), na druhou stranu už lze v mapách 2019 a 2022 vyzorovat některé trendy. Ovšem s veškerým ohledem na dopad zcela mimořádných covidových let, které v našich školách objektivně a nezaslouženě zanechaly nepochybně své stopy.

Stejně jako v roce 2019 i letos mapy škol jako výstup šetření samozřejmě zveřejníme, některé základní školy tak učinily již samy a analytický detail sebe sama umístily na své webové stránky. Což je chvályhodné. Budete si tedy sami listovat a číst, jak situaci třeba v té vaší základní škole vidí jiní rodiče či spolužáci a jak se to shoduje či neshoduje s vaším osobním míněním.

O mapách škol budeme – a tím se dostávám k druhému tématu – zcela jistě hovořit i při veřejné debatě o libereckém vzdělávání, kterou chceme navázat na podobná setkání z doby před covidem. To první pocovidové povídání s mottem Vše, co jste se chtěli dozvědět o školství, ale báli jste se zeptat! pro vás uspořádáme ve středu 1. března od 17.00 hodin v Krajské vědecké knihovně v Liberci (malý sál ve 4. patře). Zvu vás opravdu srdečně! Setkání bude mít podobu vašich volných otázek a našich odpovědí. Podobné debaty bych rád znovu pořádal alespoň dvakrát do roka, protože vzdělávání jako (z mého pohledu) prioritní oblast si to zkrátka zaslouží. Vždyť kde bychom každý z nás bez školy byli?

Milí čtenáři,

chtěl bych závěrem vaši pozornost upřít ještě na jednu věc. MŠMT před koncem roku zveřejnilo svůj návrh desatera správného učitele. Přiznávám, že jsem se v těch spíše vágních formulacích příliš nenašel a nabídl jsem k veřejné debatě svá vlastní pravidla. V tomto úvodníku se na ně už nedostalo, ale můžete se s nimi seznámit třeba na mých webových stránkách ivanlangr.cz v sekci Názory. A pak mi napsat ten svůj třeba na e-mail langr.ivan@magistrat.liberec.cz. Děkuju pěkně.

*Ivan Langr,
náměstek primátora pro kulturu,
školství a cestovní ruch*

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OBLAČNÁ

ADVENT NA OBLAČNĚ

V předvánoční čas dochází ke zklidnění a zamýšlení nad končícím rokem. Na naší škole proběhla v tomto období spousta akcí, z nichž některé mají na škole už dlouholetou tradici. První z nich bylo čertovské skotačení z 1. na 2. prosince, které pro žáky 1. až 3. třídy uspořádali převážně učitelé prvního stupně a deváťáci. Vedle plnění úkolů v komnatách, speciálně upravených třídách, na ně čekal doprovodný program v tělocvičně i školní jídelně a na závěr stezka odvahy s odměnou od Mikuláše.

Ve středu 7. prosince vyrazili žáci druhého stupně v rámci výuky německého jazyka na exkurzi do Lipska, během níž se dozvěděli více o reáliích Německa. Nejprve se zastavili na okraji města u velkolepého, 90 metrů vysokého Památníku Bitvy národů (roku 1813 zde byl poražen Napoleon). Většina si zaplatila symbolické vstupné 1 euro a prohlédli si i interiér této zajímavé stavby. Poté

následovala prohlídka historického centra města s paní průvodkyní, viděli jsme Starou radnici, ze které je dnes muzeum, dále renesanční budovu Staré váhy a pasáž Mädler-Passage se sousoším Fausta s Mefistem. Nahlédli i do gotického kostela sv. Tomáše a do kostela sv. Mikuláše v neobvyklém novoklasicistním stylu. Nakonec jsme se prošli po adventních trzích a ochutnali místní speciality. Někteří nakoupili i drobné suvenýry a dárky, ale o tom výlet nebyl...

Po „covidové“ odmlce proběhl na naší škole ve čtvrtek 15. prosince 2022 opět vánoční jarmark. Na návštěvníky čekaly dílničky, kde si mohly děti vyrobit různé vánoční výrobky. V prvním patře nabízela velmi příjemné posezení vánoční kavárnička s různými dobrotami a ke sváteční atmosféře přispělo i hudební vystoupení našich žáků z pěveckého, kytarového nebo flétnového kroužku. Rodiče také přispěli jednotli-

vým třídám nákupem různých vánočních výrobků z bohatého výběru našich prodejnic. Ještě jednou děkujeme všem návštěvníkům za velmi štědré příspěvky a velkorysé nákupy. Pochvalu zaslouží účinkující, ale i všechny děti, které pomohly s organizací nebo se na přípravě vánočního jarmarku podílely.

Na úterý 20. prosince naplánoval školní parlament vánoční den, a tak žáci a učitelé dorazili vánočně oblečení – slavnostně nebo vtipně. Společně jsme se tak naladili na vánoční besídky a blížící se Vánoce.

Novinkou, která se doufejme stane tradicí, bylo vystoupení školního pěveckého sboru pod vedením asistenta Dušana Kotlára, který vystoupil 20. prosince 2022 na náměstí, kde se konají adventní trhy doplněné kulturním programem. Dětem se vystoupení povedlo a všichni jsme si odpoledne na náměstí krásně užili.

Přejeme všem krásný rok 2023!

ZŠ A MŠ OSTAŠOV

DEN STROMŮ

Věděli jste, že i stromy mají svůj svátek? Děti v naší školce ano. Již se stalo takovou malou tradicí tento svátek slavit společně s dětmi i s jejich rodiči.

Den stromů slavíme 20. října. Podzimní období je asi to nejkrásnější období pro jejich pozorování – stromy září nejrůznějšími barvami od žluté přes zelenou, oranžovou, hnědou až po červenou.

A jak vypadá Den stromů v naší školce?

Rodiče od nás nejprve dostanou tzv. rodinnou výzvu, která obsahuje úkoly spojené právě se stromy. Tyto úkoly mohou rodiče se svými dětmi plnit kdykoli během určeného období.

Mezi tyto aktivity patří: vyrobit zvířátko z kaštanů či obrázek z listů, obejmout společně nějaký strom, vyfotit se u svého oblíbeného stromu, nakreslit obrázky stromů, přinést do školky různobarevné listy. Fotografie nám rodiče vkládají na společné stránky, výrobky nám nosí do školky, kde si je všechny vystavujeme.

Letos se nám sešlo hned několik krásných výrobků, které nám teď zdobí naši školku. Rodiče i děti se do této výzvy zapojují s velkou chutí a fantazií.

Na Den stromů, tedy 20. října, slavíme i s dětmi ve školce. Každá třída pojala letos tento den po svém.

Žlutá třída se vydala na procházku po Ostašově, během které plnila různé úkoly ze seznamu, např. najdi hezký kaštan a dej si ho do kapsy, udělej si z listů kytičku. Modrá třída se vydala do lesa, kde pro ně připravila veverka Čiperka různorodé úkoly: Poznáš všechny plody podzimu? Stref se šiškou do stromu. Zelená třída během své procházky poznávala stromy, listy, plody i jiné přírodniny. Děti plnily své krabičky jednotlivými přírodninami a nakonec se na přírodním hřišti vydováděly lezením po stromech. Červená třída během své procházky stihla obejmout nejvíce stromů ze všech. Svůj Den stromů si pak zpestřili pouštěním draků.

A co stromům na jejich den přát?

Přejeme si, aby byla naše příroda stále tak krásná a pestrobarevná a my se zase za rok mohli vydat slavit svátek všech stromů, stromků a stromečků.

ČTENÍ SE ZAČÍNÁJÍCÍMI ČTENÁŘI

Jak probudit v dětech zájem o čtenářství a o knížky je úkol, který se snaží vyřešit na většině škol. Nám v tomto směru velmi pomohlo zapojení do projektu Pomáháme školám k úspěchu, v němž otázka čtenářství je jedním ze stěžejních bodů. Díky tomu se snažíme zavádět dílny čtení od prvního až do devátého ročníku. Zjednodušeně princip těchto díln spočívá v tom, že si děti v hodině čtou svou vlastní zvolenou knihu a s ní plní zadané úkoly.

Jak ale zapojit do čtení ty nejmladší, kteří se teprve učí číst a knížku si zatím samostatně nepřečtou? V rámci kurzů

RWCT jsme prošli několik lekcí Čtení s nečtenáři, což pro některé z nás bylo velkou inspirací a také výzvou. Tyto čtenářské lekce umožňují dětem aktivně se zapojovat do čteného příběhu, nenásilně se učí čtenářským strategiím a získávají kladný vztah ke knihám. Při lekcích nejsou jen pasivními posluchači, ale spolučtenáři a někdy i spoluvůdci celé hodiny. Pro čtenářskou lekci jsou vhodné knihy, které nemají mnoho textu, ale mají zajímavý příběh. Děti se učí vnímat, jak text souvisí s obrázky, zkouší předvídat, kam se bude děj knihy posouvat, a srovnávají příběh s vlastní zkušeností

a realitou. Vzhledem k tomu, že mnohé z knih míří na dětské city, jsou čtenářské lekce skvělou příležitostí pro práci s třídním kolektivem.

Často se stává, že se děti ztotožní s hrdinou knížky a odkryje se problém, který potřebují vyřešit. A naopak. Vhodně zvolená kniha nám pomáhá nastavit zrcadlo problémům a děti je dokážou lépe pojmenovat a hledají společné řešení. Čtenářské lekce využíváme i u pokročilejších čtenářů ve druhé a třetí třídě. Samozřejmě volíme náročnější texty i úkoly, často jsou tyto lekce propojovány se psaním případně mají přesah do prvouky.

NE/OBYČEJNÝ DEN

Každou první středu v měsíci jsem se rozhodli vyhlásit ne/obyčejný den v rámci celého prvního stupně v Machníně.

Hned v září to byl „Den veselých ponožek“. Sešlo se nám mnoho barevných, veselých ponožek a podkolenek. Nejen těch, které jdou běžně koupit, ale i vlastnoručně malovaná originální díla. V říjnu to byl „Den naruby“. Co všechno se dá obrátit, bylo jen na fantazii žáků, učitelů i tříd. V listopadu měl velký úspěch „Den televizních postav“. Ve škole jsme tak měli možnost potkat Pata a Mata, Večerníčka, několik Supermanů a Elz, Sněhurku, černokněžníky, Saxánu, číšníka z filmu Vrchní, prchni, Zdeňka Pohleřicha, Šmoulunku a mnoho dalších. Celý den se nesl v duchu televizní tvorby. Porovnávali jsme televizní zpracování a literární předlohy, pracovali jsme s texty a došlo i na dramatizaci.

Jelikož mají tyto ne/obyčejné dny velký ohlas nejen u dětí, ale i u pedagogů, určitě v nich budeme pokračovat a těšíme se na nové výzvy.

DEN AKTOVEK V OSTAŠOVĚ

Určitě to znáte! Ráno zabalíte učení do tašky, přidáte svačinu a pití a vyrazíte do školy. Před školou se pozdravíte se svými spolužáky ze třídy a s těmi, které znáte z ročníků vyšších či nižších. Kolem některých naopak projdete a třeba o ně ani okem nezavadíte. Sci-fi je myslet si, že znáte třeba jejich jméno. Rutina obyčejného všedního školního dne. A právě ta a snaha o to, mít něco, co propojí všechny ročníky, nás vedlo k uspořádání akce, která by takový obyčejný den něčím ozvláštnila. Bláznivých nápadů padla spousta, nakonec nám přišlo jako nejlepší vyhlásit a uspořádat Den bez aktovek. To znamenalo nechat doma školní tašku

či batoh a vše potřebné naskládat do něčeho neobvyklého. Kreativitě se meze nekladly – čím nápaditější a bláznivější, tím lepší. Takto jsme také prezentovali akci ve třídách a vše nám pomohly podpořit plakáty rozvěšené po škole.

Jak se nám to povedlo a jaké byly neoriginálnější nápady?

Úspěch!!! Zapojilo se mnoho spolužáků ze všech tříd druhého stupně. Už samotný příchod a shledání před školou stály za to. Učení v nákupním vozíku nebo košíku, zahradním kolečku, kočárku či ranečku přes rameno až po pytle do odpadkového koše. A to nás čekal celý den ve škole a pohyb po chodbách a třídách.

Přesun se zahradním kolečkem či nákupním vozíkem přes dvě patra do učebny informatiky byl opravdu velkou výzvou. Naložit věci na tělocvik do dětského kočárku pro panenky a zamířit dlouhým koridorem k tělocvičně už byla oproti tomu procházka růžovou zahradou.

Měli jsme radost, že se nám podařilo nabourat rutinu a že jsme se společně napříč ročníky dobře bavili.

I touto cestou všem děkujeme za účast! Můžeme slíbit, že vymyslíme zase něco dalšího!

*Za školní parlament
Kateřina Schwarzová,
Anna Stelzerová a Jaromír Kozák*

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VRCHLICKÉHO

ŠVAČINA PRO ÚTULEK

Školní parlament ve spolupráci s ostatními žáky celé školy uspořádal akci Svačina pro dobrou věc. Dobrovolníci napekli a ostatní si za drobný peněz nebo pamlskek pro zvířata nakoupili sladkou svačinku. Celkem jsme vybrali bezmála 6 000 Kč a několik kilogramů psích dobrot. Tentokrát se poslanci školního parlamentu usnesli věnovat výtěžek psímu útulku Archa.

Radka Benešová

Z VÝLETU DO POLSKA

Ve čtvrtek 3. listopadu jsme přijeli s naší školou do polského města Osvětim. Dostali jsme vstupenky od paní učitelky Schillerové a za chvíli už jsme šli na prohlídku. Museli jsme projít detektorem kovu jako na letišti. V první části tábora byla dochovaná jediná plynová komora, z ostatních zbyly jen trosky. Říkali nám, za jakých otřesných podmínek tu lidé museli žít.

... Po skončení prohlídky jsme všichni tiše přemýšleli nad věcmi, které jsme se právě dozvěděli.

Marie R.

Osvětim je zajímavé a smutné místo. Vezme vás zpátky do minulosti. Vidíme, jak lidé trpěli a umírali. Neměl jsem z toho dobrý pocit. Víc se mi líbilo procházet se po městě Krakově. Je to úchvatné město stejně jako Wawelský hrad a Solná jeskyně.

Radek Š.

Na začátku prohlídky jsem byla připravená jen na zlomek toho, co to místo představuje. Procházet prostorami, kde bylo zničeno tolik lidí, jako je v celém Liberci, je nepředstavitelné. Při pohledu na ta místa pocítíte lítost, hrůzu, zklamání a bolest z toho, co dělají lidem.

Lenka B.

V jednom z těch baráků byly vlasy. Neuměl jsem si představit, kolik budou z tuny vlasů, ale když jsem to viděl, měl jsem vyvalené oči. A nejvíc jsem koukal na ty komíny. Neumím si představit, že bych tam musel jít v tom roce 1943. Chudáci lidé.

Tomáš P.

Náš výlet do Polska byl úžasný. Dozvěděli jsme se mnoho zajímavých věcí. Ale ne všechno bylo pěkné. V Osvětimi jsme si poslechli všechny ty strašné věci, co Němci dělali s lidmi. Podobně je to dnes na Ukrajině. Doufám, že tohle brzy skončí a lidi budou zase žít šťastně.

Toňa L.

V plánu výletu jsme měli také návštěvu solného dolu Wieliczka. Paní průvodkyně mluvila anglicky, byl to nezvyk, ale všemu jsem rozuměl. S klukama jsme se vsadili o žvýkačku, kdo olízne sůl ze zdi. Byl jsem statečný a olízl jsem si ji. Byla velmi slaná, ale žvýkačka pak pomohla.

Rafael D.C.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SOKOLOVSKÁ

Pohádky pro děti z Česka je nový projekt spisovatele Petra Březiny, který doposud vydal sedm knih a napsal více než čtyřicet pět pohádkových příběhů a básniček. Výsledkem tohoto projektu jsou knížky pro děti z celého Česka zdarma.

Ve 2. A na Sokolovské jsme se zaměřili na zpracování první pohádky O Kominíku Foukalovi, dračím prstenu a stříbrných lžičkách. Ke každé pohádce je vždy vypracovaný metodický materiál pro MŠ i ZŠ, který učitelé mohou využívat. My jsme si pohádku rozdělili na šest částí, se kterými jsme následně pracovali v hodinách čtení.

První část byla o drakovi. Děti si vyzkoušely čtení v rolích, draka kreslily a vymýšlely, jaký drak může být. Při této činnosti jsme si zopakovali slova opačného významu. Nejvíce jsme si s drakem užili v tělocvičně, kde si děti draka sestavily nejprve z vlastních těl. Dívky se spojily a vytvořily trojhlavou saň. Hoši vytvořili pětihlavého draka. Na závěr děti využily množství nářadí a náčiní a sestavily společného draka.

V následujících částech pohádky jsme využili skládkové čtení, vyprávění, pěti-lístek. Pracovali jsme s hlavními postavami a propojili vše s učivem českého jazyka.

Stanislava Stárková, třídní učitelka

ÚČAST V PROJEKTU POHÁDKY PRO DĚTI Z ČESKA

SBÍRKA PRO AZYL PES

Darovali jsme víc než 12 beden pamlsků a věcí pro zvířátka. Děkujeme Vám :-)

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČESKÁ

VÝHRA V MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽI V UČENÍ SLOVÍČEK POMOCÍ APLIKACE WOCABEE

Na začátku prosince k nám ze Slovenska přijel pan Ing. Michal Ošvát, zakladatelspolečnosti a autor aplikace na učení se slovíček WocaBee, a ve velké tělocvičně nám slavnostně předal hlavní cenu v hodnotě 60 000 Kč, kterou ve slosování vyhrál žák naší školy Adam N. Do slosování byli zařazeni všichni žáci, kteří v říjnu splnili alespoň 2 balíky v aplikaci WocaBee a učitelé, kteří alespoň 2 balíky vytvořili. Naši školu reprezentovalo 25 žáků s jejich učitelkou Michaelou Hozákovou - 10 žáků ze skupiny AJ7 RVJ a 15 žáků ze skupiny NJ8 RVJ. Celkově se losování zúčastnilo přibližně 90 000 žáků z České a Slovenské republiky. Žáci mimo drobných dáreků a diplomů získali ještě další dárek: online kurz v aplikaci LangBee. Online aplikace LangBee funguje podobně jako WocaBee, není však určena pro školy, ale pro jednotlivce/samouky. Dárek mohou žáci využít sami, případně jím obdarovat.

Za pedagogy Michaela Hozáková

EXKURZE DO SKLENĚNÉ MANUFAKTURY VOLKSWAGEN V DRÁŽDANECH

Během adventu jsme se vydali vlakem do Drážďan. Cesta byla příjemná, protože jsme všichni měli místa k sezení, mohli si povídat a trénovat rozhovory v němčině. Z hlavního nádraží jsme šli na procházku starým městem. Viděli jsme spoustu krásných budov – Zwinger, Semperoper, Brühlsche Terrasse, Hofkirche, Frauenkirche.

Potom nás čekala hlavní část výletu – unikátní budova automobilky Volkswagen se skleněnou fasádou – Gläserne Manufaktur. Od roku 2001 se zde vyráběl Volkswagen Phaeton a od roku 2021 se tu montuje elektrický model ID.3. Skrze průhledné stěny jsme mohli už z ulice vidět celou výrobu automobilu v přímém přenosu. V budově nás čekaly české průvodkyně, které nám poutavě představily celou manufakturu, dokonce jsme mohli procházet kolem mechaniků a pozorovat je, jak pracují. Některé autodíly jsme si mohli sami osahat. Po prohlídce jsme plní krásných dojmů ještě navštívili Striezelmarkt, kde se od roku 1434 konají vánoční trhy. Všichni jsme si výlet moc užili.

Za pedagogy Michaela Hozáková

HARMONIZAČNÍ DNY 6. ROČNÍK

Na podzim jsme společně se svými třídními učitelkami a asistentkami vyměnili školní lavice za pobyt v přírodě. První den nás čekal u chaty Bucharka program přípravný odbornými lektory SK Ještěd. Byl to den plný aktivit, které pro nás byly výzvou a zároveň zábavou. Následující den jsme vyrazili na pěší výlet do okolí Císařského kamene a večer se znovu sešli ve škole. Tedy takhle jsme se do školy ještě nikdy netěšili. Ve svých třídách jsme si z molitanových žíněnek, karimatek, spacáků a plyšáků nachystali pelíšky, k večeři si dali pizzu podle vlastního výběru a potom už následoval pod vedením našich třídních učitelek a asistentek večer plný her, kvízů i hodnocení třídního kolektivu. Někteří z nás přitom poslouchali hudbu, další třeba nadepsali a polepili předměty ve třídě českými názvy, abychom pomohli našim novým ukrajinským spolužákům porozumět slovům, které se ve škole často používají. Ve 22.00 jsme si popřáli dobrou noc. Někteří už zmožení celodenním pobytem na čerstvém vzduchu podřimovali, jiní si ještě dlouho šeptem sdělovali zážitky.

Poslední den jsme se po výborné snídani, kterou nám připravily naše paní kuchařky ze školní jídelny a napekly maminky, vydali do nedalekého sportovního areálu Vesec, abychom poměřili svoje sportovní výkony. Po návratu do školy bylo vyhlášené výsledků. Všichni jsme dělali maximum pro to, abychom získali tajnou cenu pro vítěze. Dort jsme nakonec vyhráli všichni. Výsledky byly velmi těsné a my jsme si uvědomili, že důležitější než vítězství je týmová spolupráce a vzájemná důvěra. Po obědě jsme si na dortech pochutnali. Tedy každá třída na tom svém. I když nám počasí příliš nepřálo, harmonizační dny jsme si všichni společně užili a poznali jeden druhého trochu jinak než při školní výuce.

Za pedagogy Anna Sedláčková

SPOLUPRÁCE S MŠ DĚTSKÁ A MŠ JEŘMANICKÁ V RÁMCI PROJEKTU FÉROVÉ ŠKOLY

Školní zahradu ZŠ Česká během podzimu navštívila MŠ Jeřmanická. Děti ze školky si prohlédly školní zahradu, kterou budou příští rok navštěvovat s družinou. Vstupenkou pro vstup na školní zahradu byla výroba podzimního draka, kterého si děti po přehlídce vyměnily a odnesly na památku domů. Na závěr je čekala sladká odměna – medaile se slavnostním předáváním a sladký pamlsek. Děti si návštěvu školní zahrady s přehlídkou dráčků moc užily.

Následovala návštěva MŠ Dětská. V úvodu návštěvy si děti mohly prohlédnout školní budovu (školní tělocvičnu, jídelnu, malou hudebnu, zázemí pana školníka a podkroví prvních tříd), kde se po zbytek návštěvy pozdržely v 1. B, neboť je čekalo společné hravé učení ve skupinách s obrázky.

Děti si společně zazpívaly s kytarou a užily si společné chvíle při různých školních aktivitách.

Na závěr je čekala sladká odměna a ručně vyrobený dárek od prvňáčků.

Za pedagogy Jana Samoelová

ZÁKLADNÍ ŠKOLA BROUMOVSKÁ

VÁNOČNÍ SETKÁNÍ

Během adventu proběhlo na naší škole v podvečerních hodinách Vánoční setkání. Předcházely mu týdny pečlivých příprav, během kterých žáci druhého stupně společně s učiteli i rodiči připravovali, tvořili a pekli výrobky. Každá třída představovala návštěvníkům tradice a oslavy Vánoc v různých zemích Evropy, ale i celého světa. Kromě tradičních zemí, jako je Francie, Anglie či Belgie, nechyběly ani exotické země, třeba Japonsko, Taiwan. Jedna třída zabrousila i do historie a představila oslavu Vánoc v Rakousku-Uhersku.

Na akci přišlo opravdu velké množství návštěvníků, kteří si nadšeně vybírali a kupovali u jednotlivých stánků nejen pochutiny, ale také vánoční dekorace. Kdo chtěl, mohl přispět finančně či materiálně na útulek Archa.

Pro menší děti byly na prvním stupni připravené dílničky, kde si mohly vyrobit svíčky, ozdoby, přáníčka a další předměty s vánoční tematikou. Ochotně jim s tím pomáhali žáci 8. a 9. ročníků.

Vánoční atmosféra vyvrcholila rozsvícením vánočního stromu a zpíváním koled v atriu školy. Nechybělo ani občerstvení pro rodiče v podobě vánočního svařáku a klobásy.

ZÁLOŽKA DO KNIHY SPOJUJE ŠKOLY

Škola se opět zapojila do česko-slovenského projektu Záložka do knihy spojuje školy. Šlo již 13. ročníků. Pořadatelé jsou Národní institut vzdelávání a mládeže a Knihovna Jiřího Mahena v Brně. Téma znělo „Můj literární příběh čeká na Tvé přečtení“.

Cílem projektu bylo navázání kontaktů mezi naší školou a slovenskou Základní školou Jana Ámose Komenského v obci Tvrdošovce. Žáci většiny tříd na druhém stupni se do projektu zapojili vytvořením záložky na uvedené téma s pomocí třídních učitelů a učitelů na hodinách výtvarné výchovy, pracovních

činností apod. Všechny záložky jsme pak spolu s upomínkovými předměty a drobnými dárky odeslali slovenské škole, která udělala totéž. Vše jsme zrealizovali do 31. října 2022, kdy měl být projekt oficiálně ukončen. Odeslali jsme celkem 228 záložek.

Během tvoření záložek jsme také mluvili s žáky o slovenském jazyce, jak mu dnes Češi rozumějí, kdy se mohou se slovenštinou setkat apod. Pouštěli jsme si také písničky slovenských interpretů – např. Jany Kirschner a Richarda Müllera, které se hodily i při výuce jiných předmětů (např. dějepis a literatura).

WEIHNACHTSMARKT

Pro některé je advent doba hektická, pro druhé je to doba zastavení a strávení společných chvil. Každý společný zážitek upevňuje kolektivního ducha a v době před Vánoce se vše násobí. Právě o zážitky neměli žáci devátých tříd při společné cestě do Drážďan nouzi.

Vše začalo na libereckém vlakovém nádraží. Při nástupu do vlaku nám bylo oznámeno, že bohužel z důvodu spadlého stromu na trati vlak končí ve stanici Zittau a dál nepokračuje. Naše cílová stanice byla tedy v nedohlednu. Co teď? Venku zima, všude sníh a my v hale žitavského nádraží. Naštěstí rychlost německých drah je excelentní a za hodinu přistavili nový vlak a my mohli pokračovat vstříc dalším zážitkům. Ty na sebe nenechaly dlouho čekat, neboť se někteří vůbec poprvé setkali s rodiči Němci. Strach, jestli se domluví, jestli budou rozumět, velmi brzy vyšuměl a žáci zjistili, že pokud budou mluvit pomalu, srozumitelně a nebudou se bát, domluví se.

Společně jsme pak navštívili nejen vánoční stánky, ale také i mnoho památek. Prošli si celé historické centrum. Podívali jsme se do Frauenkirche a po celém dni se za odměnu občerstvili currywurstem.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA 5. KVĚTNA

PŘEDVÁNOČNÍ ČAS VE ŠKOLE

V průběhu prosince bylo vedle pečení vánočního cukroví hitem přespávání ve škole. Tyto akce zahájila tradičně školní družina s čertovskou přespávačkou plnou her, dobrodružství a pohádek v prostorách budovy 1. stupně. Následovaly je pak i jednotlivé třídní nocovačky na 1. i 2. stupni, kde si děti užily svých třídních učitelů a budovaly si tak pevné a přátelské vztahy.

Po dlouhých čtyřech letech (rekonstrukce školy, stěhování do náhradních prostor a zpět a covidové restriktce...) se také konaly vánoční besídky pro rodiče i širokou veřejnost. Pro většinu dětí prvního stupně šlo o jejich první veřejná vystoupení, a tak byly plné nervozity, jestli vše zvládnou. Rodiče ale odcházeli ze všech setkání dojatí a spokojení, plní hrdosti na své šikovné děti.

Na druhém stupni se konal tradiční projektový den Vánoce ve škole, a to těsně před odchodem na vánoční prázdniny 21. prosince. Hned ráno se celá škola shromáždila na schodišti, aby všichni zpěvem vánočních koled zahájili slavnostní den. K Vánocům také neodmyslitelně patří i vánoční dekorace, přáníčka nebo vizitky k dárkům. To vše si žáci měli možnost vlastnoručně vyrobit ve vánočních dílnách, kam se po vystoupení všichni rozešli. Nechybělo ani sportování v tělocvičně.

Advent je období, kdy myslíme na druhé lidi více než jindy. A nejen na lidi... Laskavosti a štědrosti se člověk také musí učit. Děti z 3. A si například vyšly do lesa, aby zvířátkům připravily vánoční nadílku. Vybraly si smrček, který nazdobily dobrůtkami a před ním ještě z pochoutek vyskládaly srdce.

Třetí trojročí dostalo již tradičně k Vánocům dárky od některých rodičů. Naši knihovnu rozšíří celá řada zajímavých knih a ve třídách nám budou sloužit některé další pomůcky. Všem rodičům děkujeme a přejeme pohodový rok 2023!

JAK TO JDE, PRVNÁČI?

Naši prvňáci mají za sebou již pět měsíců povinné školní docházky. Jakkoli to zní úředně, jejich první školní krůčky jsou hlavně veselá a hravá. Koncem listopadu například prožili zajímavé indiánské dny, když se seznamovali s novým písmenkem I. Za úkoly, které děti řešily v průběhu vyučování, byly odměněny pírkami, kterými ozdobily vyrobenou indiánskou čelenku. Poslední den se pak první třídy sešly v tělocvičně a byla to nádherná přehlídka indiánských převleků a bohatě ozdobených čelenek.

Teď už prvňáčci umí mnoho písmenek a jedním z těch posledních bylo písmenko T. Napadlo nás proto pozvat tatínky, aby dětem povyprávěli o svém povolání. Naše pozvání přijal pan Macek a přivedl si do třídy také svého žáčka i malou pomocnici. Učí totiž děti hrát na kytaru. Tatínek představil dětem hudební nástroj, odhalil, co ho na své práci baví a proč si ji vybral. Děti si pak společně zazpívaly mnoho lidových písniček i koled s doprovodem kytar. Panu Mackovi za jeho odvahu i čas velmi děkujeme a těšíme se na další odvážné tatínky.

LISTOPADOVÉ BOBŘÍKOVÁNÍ

V listopadu se třídy od 4. do 7. ročníku (kategorie MINI a KADET) účastnily inforatické soutěže Bobřík informatiky. Naši žáci si vedli letos opravdu výborně, téměř 50 z nich se stalo úspěšnými řešiteli a získalo tak diplom a sladkou odměnu. Velké uznání si navíc zaslouží žáci, kteří zvládli vyřešit všechny úlohy správně, a stali se tak absolutními vítězi svých kategorií. Jsou jimi: Klára Čmelíková, Vojtěch Cyril Bittner (montessori), Kryštof Lacman, Adam Beránek, Michal Havelka a Eliška Jelínková. Všem úspěšným řešitelům gratulujeme!

ZŠ A MŠ BARVÍŘSKÁ

MEZINÁRODNÍ SETKÁNÍ ERASMUS+ V LIBERCI

Škola Barvířská se již několik let zapojuje do mezinárodního partnerství škol Erasmus+. V současné době se účastníme dokonce dvou projektů. V rámci jednoho z nich k nám na začátku října přijeli učitelé a žáci z Itálie, Polska, Portugalska a Turecka. Setkali jsme se tedy už se „starými“ přáteli – v rámci tohoto projektu se už konaly výjezdy do portugalského Aveira a sicilského města Capo d'Orlando.

Týdenní setkání pokračovalo v tématu celého projektu: Peer Bullying and Its Solutions in European Dimension, přeloženo jako Šikana mezi vrstevníky a její řešení v evropském měřítku. Žáci, čeští i zahraniční, ve skupinkách pracovali na různých úkolech: připomněli jsme si typické projevy šikany, definovali role aktérů a zaměřili se na to, jak předcházet zra-

ňujícím a dalšímu nevhodnému chování a jak jej případně řešit.

Protože podtitul mobility v České republice zněl Peer Bullying on the Scene (Šikana na scéně), mnohé z aktivit vycházely ze zásad dramatické výchovy: hráli jsme tematické divadelní asociace a připravili scénické čtení bajek. Tyto drobné příběhy s ponaučením se nabízely jako příklady laskavého i toxického chování. Každá země navíc předem natočila krátké video s příkladem šikany a jejího řešení – o snímcích jsme následně společně diskutovali, a abychom toto náročné téma odlehčili, vyhlásili jsme vlastní Oscary. Aby na sebe žáci měli milou vzpomínku, upletli jsme si náramky přátelství.

Každé odpoledne patřilo poznávání zajímavých míst Liberce a jeho okolí.

Společně jsme se prošli podzimním městem, navštívili prostory liberecké radnice a iQLandii, žáci navíc i Dinopark a zoologickou zahradu. Výstup na Ještěd, libereckou dominantu a další výlety po okolí podnikli žáci se svými hostiteli individuálně. Naši zahraniční hosté si také užili výlet do hlavního města - našťastí nám přálo počasí a poznávání Prahy bylo plné sluníčka.

Zahraniční žáci byli ubytováni v českých rodinách, a tak měli možnost nahlédnout do typické české domácnosti. Děkujeme všem žákům a jejich rodičům za poskytnutí zázemí našim hostům.

Odjezdem našich přátel ale projekt nekončí, i nadále zůstáváme v kontaktu a těšíme se na další setkání: po jarních prázdninách se poletí do Turecka!

S ERASMEM DO ZEMĚ KVĚTIN A VĚTRNÝCH MLÝNŮ

V říjnu proběhlo v Holandsku další setkání v rámci našeho mezinárodního projektu partnerství škol Erasmus+ zaměřeného na legorobotiku a programování. Společně s námi na něm spolupracují školy z Francie, Turecka, Slovinska, Madeiry a již zmíněného Holandska, kam z naší školy vycestovala skupinka čtyř žáků 8. ročníku a dva učitelé.

Naší partnerskou školou je Montfort College ve městě Rotterdam. Škola je poměrně nová a velmi moderně vybavená. Žáci se nejprve seznámili během zážitkových aktivit v tělocvičně, při kterých se v týmech pokoušeli o překonání mnoha překážek a bez vzájemné spolupráce to nešlo. Pracovní aktivity pak zahrnovaly různé technické workshopy ve škole i jiných institucích.

Ve škole si žáci vyzkoušeli např. programování robotů Lego Mindstorms, návrh vzorů a jejich tisk na laserové řezačce, práci s elektronickými stavebnicemi Makey makey a Micro:bit, práci s programem Tinkercad a tisk na 3D tiskárně. Navštívili také univerzitu v blízkém městečku Delft, kde se nachází „zelená vesnička“ s chytrými domy

a dalšími technickými vymoženostmi, které jsou však současně velmi ekologické.

Na programu bylo samozřejmě i poznávání Rotterdamu a blízkého okolí. Všechny ohromilo, jak supermoderním městem s unikátní architekturou Rotterdam je. Zkrátka takové město budoucnosti.

Překvapení nás také čekalo při exkurzi na „Floating farm“ – plovoucí farmě, postavené na pilířích ve vodě v přístavu. Je tam v současné době chováno 40 krav, a protože se projekt osvědčil, v plánu je výstavba nové farmy pro 240 krav – to vše uprostřed velkoměsta. Rotterdam je zkrátka město plné překvapení a určitě stojí za návštěvu.

DALŠÍ ZAHRAŇIČNÍ MOBILITA, TENTOKRÁT DO SLOVINSKA

Ve dnech 14.–18. listopadu proběhlo již čtvrté setkání našeho technicky zaměřeného projektu Erasmus+. Ve slovinském Mariboru jsme se s našimi přáteli z ostatních zemí setkali v nedělní večer 13. listopadu a žáky si vyzvedly hostitelské rodiny. Znovu jsme se shledali hned v pondělí ráno, a to v základní škole Slava Klavora Maribor.

Na uvítanou si žáci tamější školy připravili několik pěveckých, instrumentálních a jiných vystoupení. Následovala návštěva výrobní haly firmy Palfinger. Prohlédli si, jak se vyrábí různé hydraulické zvedací a manipulační systémy (např. jeřáby). Odpoledne žáci strávili se svými rodinami, které si pro ně chystaly individuální aktivity. Druhé dopoledne jsme se opět setkali ve škole: na programu byly workshopy zaměřené na sestavování a programování jednoduchých robotů.

Středa patřila celodennímu výletu za krásami slovinské přírody a kultury. Zřej-

mě největším zážitkem byla prohlídka krasového komplexu Postojnské jeskyně. Do podzemí nás zavezl vláček, někteří se cítili jako na cestě k trezoru v Gringottově bance, a mezi krápníky jsme mohli spatřit i nezvyklého tvora. Drak to sice nebyl, nicméně macarát jeskynní, obojživelník žijící výhradně zde, byl stejně ohromující. Druhou zastávkou našeho výletu

bylo jezero a hrad Bled. I když přešlo, pohled na ostrov na jezeře byl kouzelný. Posledním bodem exkurze byla prohlídka historického centra hlavního města Lublaň.

Ve čtvrtek jsme přijali pozvání na mariborskou univerzitu. Studenti nám představili na čem se zrovna na fakultě robotiky pracuje: například robot Frida má po naprogramování vypomáhat v nemocnici. Z univerzity jsme pokračovali centrem města po nejvýznamnějších památkách a den jsme zakončili na vrcholu Pohorje, odkud byla pěkná vyhlídka na Maribor.

Poslední den mobility jsme opět strávili ve škole. Po slavnostním předání certifikátů se žáci účastnili vyučování. V sobotu ráno jsme nasedli na autobus a zamířili zpátky domů. Další setkání proběhne na jaře 2023 ve Francii.

Projekty jsou financovány z prostředků Evropské unie.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA U SOUDU

BETLÉMSKÉ SVĚTLO

S radostí jsme si opět mohli zpestřit adventní čas a po dvouleté odluce navázat na tradici předávání Betlémského světla.

V sobotu 17. prosince 2022 se před 17 hodinou otevřela naše vánočně vyzdobená škola, která byla ozářena svíčkami a provoněná vánočním občerstvením. Brzy se zaplnila dětmi, rodiči, zaměstnanci i přáteli z řad veřejnosti.

Paní asistentka Marta Jaklová vyzvedla Betlémské světlo na libereckém nádraží a přinesla ho do školy.

V knihovně si mohli účastníci prohlédnout výstavu keramiky s vánoční tematikou – práce žáků prvního stupně.

Doprovodným programem tradiční akce bývá zpívání u vánočního stromku ve vestibulu školy. Tentokrát vystoupení zahájili žáci 4. A pod vedením paní učitelky Simony Šimůnkové. Následovalo pásmo koled, které na kytaru zahráli a zazpívali paní učitelka Blanka Benešová, pan ředitel Jiří Veselý, žákyně Lucie Haková a bývalý žák Jakub Truksa, podporováni mnohohlasým sborem z řad návštěvníků.

Společně jsme se v příjemné atmosféře naladili na poslední předvánoční týden a v lucerničkách si odnesli domů světlo, které k nám doputovalo až z dalekého Betléma. *Jana Venkrbcová*

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NA VÝBĚŽKU

VÁNOČNÍ DÍLNIČKY

Velmi oblíbené vánoční dílničky proběhly na Základní škole Na Výběžku v sobotu 26. listopadu. Od 9 do 13 hodin měly děti v doprovodu rodičů možnost tvořit vánoční výrobky. Děti si mohly vybrat dílničky podle náročnosti i nabídky. Na výběr byla například výroba adventního věnce, pečení a zdobení vánočních perníčků, tvorba svícnu ve skleničce, anděla z papíru, dárkové tašky, ozdobné placky či hvězdy z papíru. Dále si přítomní mohli odnést věneček na dveře, pečené jablčko a výrobky z dřevěných koláčů. Mnoho návštěvníků si také vytvořilo vánoční spirálu na stůl, která byla velmi efektní.

V roli pomocníků vystupují každoročně žáci 2. stupně, kteří pomáhají v jednotlivých dílničkách a také roznášejí přítomným drobné občerstvení, například čaj a kávu. Letos byla na chodbě poprvé malá tržnice tvořená dvěma stánky, která potěšila především ty, kteří si nestihli něco vyrobit.

Každá dílna měla svou jedinečnou atmosféru a všichni zúčastnění ocenili to, že se mohli v předvánočním shonu zastavit, potkat se a popovídat si s ostatními. Celou školou zněly vánoční koledy a krásnou vánoční atmosféru jen umocnila vůně upečených perníčků a jablíček.

DRAČÍ DEN

První listopadovou sobotu se pod taktovkou školního parlamentu uskutečnil v areálu naší školy a přilehlém okolí Dračí den. Tato akce je nejen u dětí velmi oblíbená, o čemž nás i letos přesvědčil počet zúčastněných – i přes nevlídné deštivé počasí přišlo kolem sto dvaceti účastníků.

Program byl rozdělen na dvě části. V dopoledních hodinách se žáci v doprovodu rodičů či prarodičů vydali hledat do lesů nad školou dračí vejčička. Při hledání jim pomáhala i znalost práce s navigací a GPS souřadnicemi, pod kterými byla dračí vejce ukrytá. Nutno podotknout, že všichni byli úspěšní! Během hledání plnili žáci různé úkoly zdatnosti, při kterých ukázali nejen svou chabrost a šikovnost, ale i týmového ducha.

Večerní část programu vyžadovala neméně odvahy. Za svitu měsíce a baterek se děti vydaly do lesa ke kostelíku obdivovat dračí sbírku, kterou chovají zástupci školního parlamentu. Všechny draky hlídala v jejich přirozených obydlích dračí stráž, která poskytla na všechny zvědavé dotazy cenné informace i rady.

Čekání na tmu všem zpříjemnil táborák a připravené občerstvení. Milovníci draků si den velmi užili a nedočkavě vyhlížejí další ročník.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA HUSOVA

PROJEKT PASH V ROCE 2023 NA ZŠ HUSOVA

Rok 2023 je na ZŠ Husova důležitým rokem, ve kterém opět prodloužíme smlouvu o spolupráci s Goethe Institutem v rámci projektu PASCH. To je projekt, který celosvětově sdružuje více než 2000 škol. Naše škola patří k PASCH již od počátku, tedy od r. 2008. Jsme dokonce jedinou základní školou v ČR, která je součástí tohoto projektu.

Podpisem nové smlouvy se opět zavazujeme ke vzájemné spolupráci a věříme, že z aktivní účasti na projektech a soutěžích, které němčináři přímo na škole, ale i mimo ni organizují, budou nadále těžit zisk především naše děti. Ty jsou totiž tím hlavním bodem naší dlouholeté spolupráce s Goethe Institutem a toto partnerství nám umožňuje nabízet jim vysoce nadstandardní bonusy např. v podobě stipendijních pobytů či jazykových zkoušek. Téměř každý rok se nám díky této spolupráci daří zajistit další rodilé mluvčí do výuky, kteří u nás jako dobrovolníci stráví většinou celý školní rok.

Dobrovolníci se zapojují při hodinách němčiny, kde intenzivně s dětmi komunikují a trénují vše potřebné v malých skupinkách. Dále nám pomáhají při některých CLIL hodinách nebo se věnují zájemcům v odpolední družině. Každoročně má dobrovolnice či dobrovolník na starosti nějaký projekt. Naše letošní dobrovolnice Nina vymyslela adventní kalendář pro naši v pořadí první bilingvní třídu – tedy 5.C. Na každý den měla připravený jeden úkol či aktivitu, které se týkaly předvánočního období a rozvíjely děti nejen v němčině, ale i v reáliích Německa. Děti si například osvěžily v paměti, jaký je rozdíl mezi Mikulášem u nás a v Německu, či jaké dobroty najdeme na německém vánočním stole. Nesmělo samozřejmě chybět ani pečení a zdobení vánočního cukroví, u kterého si děti poslechly spoustu německých tradičních vánočních koledí. Vítězem ale mezi dětmi bez ohledu na věk stejně zůstává vánoční písnička „In der Weihnachtsbäckerei“.

BUSINESS TALENT 2022

Úkolem soutěže Business talent bylo vyrobit zjednodušený koncept produktu a připravit k němu jednoduchou marketingovou strategii. Produktem měla být pomůcka pro tělesně postižené. Akce probíhala v IQFabLabu (dílna v IQLandii), kde pro soutěžící byla připravena místnost s počítači a velká dílna. Také byly k dispozici 3D tiskárny a laserová řezačka. Nejprve žáci měli vymyslet svůj produkt a zamyslet se nad tím, jak pomůže hendikepovaným.

Celou dobu byli přítomni Jirka s Janou, kteří jsou hendikepovaní a se kterými bylo možné se o nápadech poradit. Komise vybírala mezi třemi produkty: držátkem na příbor a různé jiné věci pro lidi, kteří mají méně prstů, mezi násadkami na tyč pro usnadnění činností a mezi stříškou na invalidní vozík.

Nakonec vyhrál produkt Štěpána, Davida H., Matyáše a Vojty z 8. B, což bylo držátko na příbor a jiné věci. Chlapci postoupili do dalšího kola, ve kterém budou mít za úkol jejich produkt nějakým způsobem předvést.

FLORBALOVÁ FANTAZIE

Podzim na školách patří už tradičně florbalovým turnajům. ZŠ Husova letos sestavila týmy ve všech čtyřech kategoriích na II. stupni.

Mladší chlapci svedli ve své skupině vyrovnané souboje se školami Barvířská, Oblačná, J.A.Komenského a U Školy a skončili na pěkném, byť nepostupovém druhém místě.

Starší žáci postoupili hladce ze skupiny do finále. Porazili chlapce ze škol Ještědská, Oblačná, Vratislavice a Ostašov. Tam však bohužel nestačili na hokejisty ze ZŠ U školy a do krajského kola se neprobojovali.

Velmi dobře se vedlo dívkám ze 6. a 7. tříd, které svou skupinu vyhrály. Poradily si s dívkami z Dobíášky, Hrádku i Sokolovské. Ve finále se utkaly s Frýdlantem, Oblačnou a Aloisinou výšinou. I zde se jim zadařilo a jsou tak v krajském kole.

Starší žačky přes velkou marodku zdárně překonaly úvodní kolo a na ZŠ Lesní porazily domácí tým i děvčata z Hrádku a gymnázia Jeronýmova. Dostaly se tak do finále. Zde je čekaly velmi dobře připravené týmy z Hejnic, Doktriny a ZŠ Vrchlického. Tři z nich měly stejný počet bodů a rozhodovalo skóre. Do krajského finále naše florbalistky bohužel nepostoupily, skončily druhé za Hejnicemi.

Skvělých výsledků dosáhly především díky poctivé přípravě na trénincích pod vedením paní učitelky Kláry Plosové.

Hana Červinková

ZÁKLADNÍ ŠKOLA JEŠTĚDSKÁ

ADVENTNÍ KALENDÁŘ

V předvánočním čase jsme ve škole obnovili tradici adventního kalendáře. Žáci druhého stupně vymýšleli návrhy úkolů, které by mohly plnit všechny děti. Z těchto návrhů byly vybrány čtyři, které byly postupně každý adventní týden představovány a také plněny.

První z nich proběhl v pátek 2. prosince. Jednalo se o tzv. No backpack day, jehož cílem je připomenout milióny dětí na celém světě, které musí ujít kilometry pěšky do školy a své knihy i pomůcky přitom nosí v improvizovaných zavazadlech, protože si nemohou dovolit školní batůžky. Advent by měl být časem, kdy myslíme i na ty méně šťastné.

Zavazadla, která děti v pátek do školy přinesly, byla opravdu originální. Na chodbách jsme mohli zahlédnout kufrы, kočárky pro panenky, ranečky, šuplíky, tatrovku, basu od piva, pneumatiku, kočičí pelíšky, a dokonce i skládací klec pro psy nebo přenosný chladič box.

Následující pátek se naše škola zachumlala do pyžam, županů a dalších nočních úborů. Žáci si s sebou mohli přinést své plyšové mazlíčky, které jim zpříjemnily celý den. Pro žáky byl připraven i fotokoutek s improvizovanou postelí, polštářem a peřinou.

Třetím náročným úkolem byl den bez energie. V celé škole se nesvítilo a nepoužívala se žádná elektronická zařízení. S žáky jsme si povídali o cílech udržitelného rozvoje, jako je například zachování životního prostředí do budoucna, o hospodárném zacházení s přírodními zdroji a také o společnosti.

Poslední úkol měl naladit žáky i učitele na vánoční atmosféru. Cílem bylo, aby si žáci se svými učiteli vyzdobili třídu a společně si zazpívali vánoční koledu u stromečku.

VÁNOČNÍ DÍLNIČKY PRO RODIČE A DĚTI

Ve čtvrtek 8. prosince se třídy zaplnily rodiči a dětmi. Sešli se zde, aby společně vyrobili různé dekorativní různé vánoční dekorace na Vánoce. Letos připravili pedagogové osm dílen, kde se tvořilo z různých materiálů. Po vysvětlení postupu se všichni vesele pustili do tvoření. Všude vládla dobrá nálada a tvůrčí atmosféra. Jako obvykle byla nejhlasitější kovářská dílna, kde pod

vedením pana učitele P. Zíchy děti tvořily jednoduché vánoční ozdoby z měděného plátu. Opět se peklo, školní kuchyňka se rychle zaplnila nejen lidmi, ale i vůní, která se linula celým pavilonem. Děkujeme všem pedagogům za skvělé nápady a čas, který v předvánočním shonu strávili ve škole. Velké poděkování patří rodičům, že si našli čas a přišli s dětmi.

KRAJSKÝ PŘEBOR DRUŽSTEV VE STOLNÍM TENISE PATŘIL JEŠTĚDSKÉ

V hale SKST Liberec se před Vánoci konal krajský přebor družstev základních škol. V kategorii chlapci 8.–9.tříd reprezentovalo naši školu družstvo ve složení David Bartoň, Štěpán Němec, Jan Rambousek.

Chlapci celým turnajem prošli bez ztráty bodu a přesvědčivě získali první místo. Škoda, že rok 2022 není postupový do celorepublikové soutěže, protože v této sestavě by měli chlapci šanci zabojovat o to nejlepší umístění. Snad se jim to povede letos, budeme jim držet palce.

VOLEJBALISTKY ZŠ JEŠTĚDSKÁ ŠESTÉ V REPUBLICE

V listopadu se volejbalistky ZŠ Ještědská zúčastnily republikového finále AŠSK ČR v Jirkově. V turnaji jsme startovali na „divokou kartu“, neboť se jiný zástupce Libereckého kraje nepřihlásil. Děvčata spolu trénovala společně pouze dvakrát.

Do turnaje jsme vstoupili parádním výkonem proti Novému Jičínu. Výsledkem byla zasloužená výhra 2:0. Následně jsme prohráli 0:2 s Českým Krumlovem. Další zápas jsme opět odehráli parádně. Nicméně jsme v tie-breaku podlehli domácímu týmu a pozdějšímu vítězi 1:2 na sety. V posledním duelu jsme přehráli Chodov 2:1. Ve skupině jsme obsadili výborné 3. místo, které nám zaručovalo čtvrtfinále.

Čtvrtfinále jsme proti favorizované Kroměříži zahájili skvěle a ujali se vedení. Koncovku setu jsme ovšem nezvládli a prohráli 23:25. Následující set byl již jednoznačnou záležitostí Kroměříže.

Poslední zápas o celkové 5. a 6. místo jsme odehráli proti Znojmu. Po dramatickém průběhu jsme prohráli 1:2.

Všem děvčatům skládám velkou poklonu za odvahu a předvedené výkony. Náš tým měl jednoznačně nejmenší výškový průměr a určitě patřil k nejmladším. 6. místo v republice je tak výborný výsledek. Na jaře náš čeká boj v okresním kole. Rádi bychom se na MČR podívali i v následujícím roce.

Turnaj odehrály: Zuzka Konečná, Natka Oppitzová, Ellen Jiříková, Kája Palašová, Eliška Šepeláková, Eliška Banzelová, Natka Pešlová, Anežka Hauzrová, Lenka Horáková, Zuzka Kuklová, Emča Kollertová a Emča Podsedníková.

ZŠ A ZUŠ JABLOŇOVÁ

PROSINEC VE ZNAMENÍ VÝLETŮ A AKCÍ

Advent byl na ZŠ a ZUŠ Jabloňová ve znamení výletů a akcí. Postupně se dětem otevíraly dveře k novým zážitkům, stejně jako se v předvánočním čase odkrývají okénka v adventním kalendáři. Naši žáci několikrát vystupovali na pódiu v rámci Libereckého adventu a společně s vyučujícími souborů si pro své blízké, učitele a spolužáky připravili dva vánoční koncerty na půdě Technické univerzity v Liberci. Za velkého zájmu veřejnosti proběhl koncert nazvaný Modlitba za demokracii. Byl to pro všechny přítomné nešední a ohromující zážitek.

Žáci se zúčastnili šesti výjezdů, na kte-

rých se seznamovali s historií židovské menšiny na českém území v kontextu světových dějin, a to včetně největší tragédie – holocaustu. 8. C se vydala za osudy liberecké a jablonecké synagogy. 9. B dokonce překročila hranice Moravy a navštívila v Třebíči baziliku sv. Prokopa, bývalé židovské město a židovský hřbitov. 9. A zamířila do Prahy. Zde proběhlo shrnutí dějin židovské komunity v Praze před světovými válkami, během nich i po nich. Blíže jsme si přiblížili události druhé světové války a její dopady na židovskou komunitu a městskou část Josefov. Stejně místo (ale v jiný den) navštívili také

žáci sedmých tříd. Spojené deváté ročníky se společně vydaly do Terezína. Sedmé třídy zamířily na východ republiky, kde se zúčastnily komentované prohlídky v Muzeu bratří Čapků v Malých Svatoňovicích. Žáci zhlédli výstavu protifašistických děl Josefa Čapka. Jeho básně pak společně recitovali a interpretovali u památníků vypálené židovské synagogy a židovského hřbitova v Trutnově.

Celé toto náročné období uzavřely vánoční besídky jednotlivých tříd, kde jsme všichni nasávali vánoční atmosféru a těšili se na prázdniny.

Pavína Kolmanová

VÁNOČNÍ BESÍDKA PRVNÁČKŮ NA KROUŽKU ANGLICKÉHO JAZYKA

V úterý 20. prosince jsme na náš kroužek anglického jazyka pozvali rodiče, abychom spolu strávili hezké chvíle před Vánoci a ukázali jim, co jsme se naučili. Nejprve jsme si zahráli pohádku Boudo, budko – The little shack, poté jsme si zazpívali anglickou vánoční písničku We wish you a Merry Christmas a nakonec jsme rodičům ukázali, jak hrajeme naši oblíbenou hru Simon says. Děti si to moc užily, pohádku zahrály s opravdovým hereckým zapálením a bezchybně si pamatovaly své role. Nejvíce se ale pobavily u hry Simon says. Podle reakcí rodičů bylo představení moc povedené, takže určitě nebylo naše poslední.

Lucie Pušová

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ŠVERMOVA

NÁVRAT K TRADIČNÍM A OBLÍBENÝM AKCÍM

V letošním školním roce jsme se mohli opět vrátit k oblíbeným akcím naší školy. Všichni jsme se moc těšili, až se společně setkáme a užijeme si příjemnou atmosféru a zábavu.

Víkend po Mikuláši nás čekal badmintonový turnaj Vánoční kapr. Týmy dvojic byly složeny buď jako žák + rodič/prarodič, anebo žák + sourozenec. Tohoto ročníku se zúčastnilo 12 týmů. Turnaj probíhal formou hry každý s každým. Odehrávaly se velmi napínavé a zajímavé souboje plné emocí.

O pauzách bylo možné si dát něco dobrého na zub a odměnit se výbornou polévkou. V neposlední řadě byla možnost se po covidové pauze zase vidět, popovídat si, společně se zasmát a hlavně si aktivně užít předvánoční čas.

S tímto naladěním byla v očekávání další vánoční akce, a to Zpívání na schodech. Zněly koledy, rozdávaly se rolničky i speciální vánoční noviny, vzduchem se linula vůně svařeného vína, panovala rodinná a vánoční atmosféra.

EXKURZE DO LIDIC

Žáci 8. ročníků měli možnost se účastnit odborné exkurze do Lidic. Všichni se ve škole připravili na to, jaké emoční a pietní místo to je, seznámili se s historií a příběhem obce Lidice.

Po příjezdu a krátkém filmu, který žákům pomohl představit si lépe situaci a navodil atmosféru, byla na programu prohlídka muzea. Stálá expozice emotivně poukazuje na historii, která Lidice postihla, což bylo přiblíženo fotkami Lidic a jejich klidného života před katastrofou.

Vše prolínaly natočené rozhovory s pamětníky.

Po prohlídce se žáci s průvodcem přesunuli na prohlídku vesnice, ze které je dnes pouze prázdná louka. Výklad byl plný informací o původních stavbách včetně příběhů konkrétních obyvatel. Prohlídka byla zakončená u samotného památníku, který celou tragédii připomíná. K celkově emotivní atmosféře přispělo i sychravé počasí. I tak byla exkurze plná cenných informací a jistě to pro všechny byl silný zážitek z místa, kde tolik mužů, žen a dětí trpělo.

FRANTIŠKOVSKÁ ZÁHADA VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

V listopadu se v družině konala každoroční akce s názvem Františkovská záhada. Jejím cílem je poznávat okolí školy a našich domovů. Každý školní rok zvolíme jedno historicky zajímavé místo, kam se vydáme. Nejprve nás však čeká luštění křížovek, hádanek a osmisměrek a následně pomocí získaných indicií vypátráme, jaké místo navštívíme. Letošním cílem byla dnes bývalá městská jatka a naše luštění jsme si zpestřili QR kódy a tablety.

Rozdělili jsme se do skupin a dostali instrukce ke všem aktivitám, které nás čekaly. Byly celkem čtyři – křížovka, osmisměrka, pexeso a omalovánka. Naších šikovných prvňáčků se ujali jejich

kamarádi ze starších ročníků.

První aktivitou byla křížovka. Všichni obcházeli jednotlivá stanoviště v družině, pomocí tabletů naskenovali QR kód, který obsahoval nápovědu k jednotlivým částem křížovky, a když přišli na řešení, tak si odpověď zaznamenali do křížovky. Osmisměrka byla aktivita, která prověřila, jak jsme vnímaví. Museli jsme najít v družině všech osmáct slova a vyškrtat je, abychom získali další indicii. Poté jsme si na tabletu zahráli pexeso, které bylo vytvořeno s obrázky z městských jatek. Na závěr si každý jednotlivě mohl vymalovat omalovánku těchto jatek. Mnozí vytvořili nádherné návrhy, jak by

mohla vypadat.

Závěr akce nás čekal další den. Ještě než jsme vyrazili k cíli, tak jsme si společně ve skupinách vyzkoušeli orientaci v mapě. Úkolem bylo vyznačit cestu, kterou se vydáme. Po krátké diskuzi jsme vybrali trasu a vydali se směrem k jatkám.

Na cestu jsme si vzali i naše mapy, které nám putování usnadnily. Když jsme dorazili k cíli, prohlédli jsme si, co zbylo z bývalých městských jatek. Mnoho dětí smutně konstatovalo, že toho příliš nezbylo. Pomocí fotek a obrázků z minulosti jsme pátrali, kde která budova stála, a porovnávali jsme vzhled posledních dvou zachovalých budov.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ALOISINA VÝŠINA

VÁNOČNÍ VYSTOUPENÍ NAŠICH ZPĚVÁKŮ A FLÉTNISTŮ PRO SENIORY

Dne 13. 12. jsme se vydali s našimi nejmenšími zpěváky z 1. – 3. tříd – Lojzíčky a Sluníčky - do Domu s pečovatelskou službou v Liberci. Doprovodili nás také členové flétnového souboru Altenzzo, se kterými jsme si pro místní seniory připravili pásmo koled a vánočních písní. Babičky vyrobily dětem za jejich vystoupení drobné dárečky a pohoštění. Na závěr jsme si všichni společně zazpívali naše nejoblíbenější koledy, popřáli jsme si krásné vánoční svátky a věřím, že jsme přinesli radost všem posluchačům.

T. Šilarová a J. Kuklová

VÁNOČNÍ JARMARK

Po dlouhých třech letech jsme na naší škole mohli konečně uspořádat tradiční vánoční jarmark. Snad všichni žáci se zapojili do jarmarkových příprav spolu se svými rodiči, učiteli a vychovatelkami. Někdo připravil vánoční limonádu, kakao či čaj, jiní napekli sladké a slané dobroty. Někteří prodávali výrobky, které tvořili sami ve škole, jiní přinesli výrobky, které doma vyrobili spolu s rodiči. Z nakupování vánočních drobností měli radost snad všichni.

Děti se pochlubily, co dokážou, skvěle se ujaly obchodování a užily si role obchodníků, měly také možnost se zapojit do dvou vánočních soutěží: o nejlepší linecké cukroví a nejkrásnějšího anděla. Všech sedmdesát vzorků cukroví a šedesát rozličných andělů si rodiče na jarmarku mohli prohlédnout. Všichni s úsměvem na tváři a očekáváním všeho toho krásného, co vánoční mumraj přináší.

A že to mumraj byl. Těch rodičů, prarodičů, sourozenců a ostatních, co si přišli užít školní vánoční atmosféru! V několika dílničkách si děti a rodiče vyráběli adventní věnce, korálkové hvězdy, malovali si na obličej a vyrobili jednoduché vánoční ozdobičky. Ve školní jídelně byla nazdobená vánoční kavárna s dobrou kávou a dobrotami. Nechyběly ani koledy zpívané našimi malými zpěváčky ze školních sborů Lojzík a Sluníčka vedené paní učitelkou Táňou Šilarovou a paní učitelkou Janou Kuklovou. Navázali starší zpěváci Výšinka, kteří spolu s paní učitelkou Kristýnou Harisovou představení ukončili.

Užít jsme si mohli i ukázkou z nového sportovního kroužku ropeskiingu – Skippies Liberec, kde děvčata předvedla, co všechno se švihadly dokážou. Sobotní den nám nakonec rychle utekl a nezbyvá nic jiného než poděkovat všem, kteří se zapojili, přišli, užili si a popřát krásné prožití dalšího předvánočního mumraje.

PÍSMOHRÁTKY

Umíme ještě psát rukou? Tak na tuto otázku jsme si pokusili dát odpověď v Severočeském muzeu, kde jsme se zúčastnili programu Písmohrátky. Nejprve jsme si prohlédli expozici Slepí svědkové doby – ukázky renesanční vazby. Pak jsme se ve skupinách pokusili výtvarně zpracovat iniciálu.

Poté jsme se přesunuli do dílny, kde jsme si vyzkoušeli různé psací techniky – od vyrývání klínového písma do hliněných tabulek jako v Mezopotámii před středověké psaní brkem až po písanky z 19. století.

Také jsme si mohli vyzkoušet techniku slepotisku – pomocí nahřátých raznic jsme si vyrobili záložky. Všechny úkoly jsme zvládli, ale jsme rádi, že dnešní písemnou komunikaci za nás obstarává technika.

E. Tatíčková, 6. C

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NÁM. MÍRU

TÝDEN LASKAVÝCH ČINŮ

Žakovský parlament naší školy nabídl třídním kolektivům, aby se zúčastnily 6. ročníku happeningu #jsme laskavec, který se konal při příležitosti Světového dne laskavosti.

V týdnu od 31. října do 6. listopadu tedy u nás proběhl týden laskavých činů, a to ve třech kategoriích: třídní kolektivy 1. a 2. stupně a smíšené týmy. Každá skupina zaznamenala svůj laskavý čin na fotografii či videa. Jednotlivci ještě navíc mohli zaznamenávat své individuální laskavosti na nástěnku do připravených srdíček.

V následujícím týdnu pan učitel Hofman zpracoval všechny laskavé činy do prezentace a proběhlo hlasování. Tři laskavé činy z každé kategorie zaslali naši Hiťáci do celorepublikového kola.

Byli jsme překvapeni a šokováni, jak jsou naši žáci nápadiť: připravili například orientační závod v ZOO pro prvňáčky se sluchovou vadou a vadou řeči ze ZŠ Logopedická, připravili si zábavné aktivity pro děti ze školky, uspořádali sbírku krmení a hraček pro zvířátka z útulku Archa a vyvenčili pejsky, nakreslili veselé obrázky pro pacienty KNL, navštívili denní stacionář U Antonína a babičkám a dědečkům napekli dobrotky a zazpívali písničky, uklízeli odpadky v okolí školy, připravili pro učitele sladkou svačinku, podpořili postiženého chlapce Eria z Ugandy.

Týden laskavosti se prostě vydařil a my víme, že laskavosti budeme dělat i mimo určený týden.

DRAVCI NA ŽŠ NÁM. MÍRU

Na začátku října jsme na naši přírodní zahradu pozvali vzácného hosta, sokolníka Milana Straku, který s sebou přivezl svoje ptačí kamarády: káně Harrisovo, sokola, výra a orla skalního i mořského. O každém z nich dětem na školní zahradě vyprávěl mnoho zajímavostí a předvedl i jejich letecké dovednosti. Dravci létali dětem těsně nad hlavami i v blízkém okolí školní zahrady a byl na ně opravdu fascinující pohled. Otázky nebraly konce a my už se těšíme na další návštěvu.

VÝSTAVA V RUPRECHTICKÉM KOSTELE

Svátek sv. Františka z Assisi naše ZŠ na nám. Míru oslavila společně s bratry františkány a členy římskokatolické farnosti Liberec – Ruprechtice.

S nadšením jsme přijali nabídku paní Lucie Novákové uspořádat venkovní výstavu netradiční Křížové cesty, na které v loňském školním roce pracovali žáci ze současné 9. A pod vedením pana učitele O. Hofmana. Poslední okamžiky života Ježíše Krista znázornili pomocí stínohry. Během tohoto projektu museli žáci uplatnit dovednosti a znalosti z několika předmětů: výtvarná výchova, pracovní činnosti, občanská výchova, dějepis, český jazyk, počítačová grafika. Začali nastudováním jednotlivých scén křížové cesty, poté přistoupili k výrobě vlastních rekvizit, u nichž se žáci snažili o co nejuvěrnější podobu, jakou předměty v dané době opravdu měly. Dále následovalo samotné zrežirování stínohry. Pak došlo na digitální úpravu fotek. Vzniklo pozoruhodné a působivé dílo.

Interiér kostela sv. Antonína Paduánského v Ruprechticích zase zdobí velkoformátové obrazy inspirované životem a významem Františka z Assisi, které vytvořili vybraní žáci ze 7. tříd pod vedením paní učitelky Lucrezie Škaloudové Puchmajerové.

Kevin Bureš přispěl ke slavnostní atmosféře interpretací drobných barokních skladiček na violoncello.

Říjnové odpoledne prozářené podzimním sluncem se opravdu povedlo a my se těšíme na další spolupráci.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA LESNÍ

HRAJEME SI S PŘÍRODNÍMI ZÁKONY

V loňském kalendářním roce se v Krajské vědecké knihovně znovu otevřela tradiční velká přehlídka zábavných pokusů, hraček a hlavolamů Hrajeme si s přírodními zákony. Po dvou letech covidové odmlky měli malí návštěvníci s rodiči příležitost vyzkoušet si několik chemických pokusů, které připravili deváťáci.

Nabídka byla pestrá, u dětí ale jednoznačně zvítězily pokusy s ohněm – jako byl tekoucí hořící butan, z ohně vylézající černí hadi, lihová raketa nebo důkaz kyslíku ve zkumavce. Pro ty, kteří si chtěli vychutnat chemii všemi smysly, bylo připravené malování kyselinami a zásadami na voňavé papíry napuštěné

kurkumou a zelím, výroba chemické duhy a malování elektrickým proudem.

Největším zážitkem ale bylo sledovat, s jakým nadšením a zodpovědností se deváťáci dobrovolně zhostili přípravy a provedení pokusů, nebáli se vystupovat před lidmi, ochotně pomáhali malým dětem, správně vysvětlovali principy reakcí a odpovídali na dotazy.

Této akce se naše škola zúčastnila již po patnácté, vystoupení letošních deváťáků patřilo rozhodně mezi nejpovedenější.

Kateřina Müllerová, učitelka na druhém stupni

ADVENT 2022 V LESNÍ

V roce 2022 jsme po dvouleté „koronové“ přestávce zahájili advent uspořádáním vánočních trhů. Žáci vyšších ročníků upravili nádvoří školy – prodejní místa, gril, vánoční strom. Celá škola ožila Vánoce a školou se linula vánoční hudba.

Nejvíce se snad těšili prvňáčci, nemohli se dočkat. Ovšem připravovali se a těšili i rodiče a učitelé dětí. Napekli, navařili, ušili, uháčkovali, vyřezali ze dřeva, vyrobili šperky. Kromě prvňáčků i zbylí žáci prvního stupně vyrobili s pomocí svých třídních učitelek mnoho nádherných adventních výrobků.

Trhy byly opravdu bohaté a měly co nabídnout. Výrobky byly nápadité, vkusné a bylo jich skutečně mnoho. Jejich prodej

byl úspěšný. To je hlavně zásluha všech, kteří svým nákupem děti podpořili a pomohli naplnit školní pokladničky. Je škoda, že se zvýšily ceny pronájmu stánků, které dotvářejí vánoční kolorit. Ale i tak z příjemné atmosféry a radosti dětských očí měly dobrý pocit nejen početné davy rodičů, ale měli ji i všichni pedagogové, kteří se na této vydařené akci podíleli například tím, že pekli, grilovali, nabízeli a prodávali výrobky dětí, rodičů a učitelů.

Všem, kteří pomohli a přispěli ke zdárnému průběhu letošních trhů, patří náš dík a všem přejeme hodně radosti a štěstí v roce 2023. *Vladimíra Poláčková, učitelka na prvním stupni*

POMOC ŽÁKŮ ZŠ LESNÍ PŘI ORGANIZACI BĚŽECKÉHO ZÁVODU NATURE RUN LIBEREC 2022

V říjnu se v Liberci konal již 5. ročník běhu Mattoni Liberec Nature Run. Závod organizuje společnost RUNCZECH, která pořádá závody i v jiných městech, například v Praze (půlmaraton a maraton), Karlových Varech, Olomouci a dalších.

Běžci si mohli vybrat kratší (12km) nebo delší (23km) trasu. Součástí programu byl také rodinný běh (2,5 km). Všechny tři závody startovaly před radnicí, z náměstí Dr. E. Beneše. V místě startu byl také cíl závodů. Závody 12 a 23 km vedly přes Masarykovu třídu, skrz Žulový lom až k Mlynářovu křížku, kde se tratě rozdělily. Závod na 23 km poté pokračoval až k přehradě Černá Nisa a pak přes jizerské kopečky zpět do cíle. Rodinný závod se odehrával v centru města, v okolí bazénu a bývalých Výstavních trhů.

Stejně jako roky minulé byla ZŠ Lesní oslovena s prosbou o pomoc při organizování závodu v centru města. Letos se do řad dobrovolníků přihlásilo skoro 100 zájemců z řad studentů a studentek ze ZŠ Lesní, ale také bývalých žáků, kteří minulý rok opustili lavice naší školy.

V pátek 14. října se na naší škole, ve velké tělocvičně, dokonce konala malá tisková konference za účasti hlavních favoritů na

vítězství v závodech. Citace z článku uveřejněném na oficiálních stránkách RunCzechu: „Žáci liberecké základní školy měli v pátek plno zážitků. Bývalá úspěšná běžkyně na lyžích se s nimi fotografovala a rozdala několik podpisů. Právě Zuzana Kocumová stála u zrodu oblíbeného Mattoni Liberec Nature Run, pomáhala s výběrem trasy a zajímavých míst, jako je například žulový kamenolom.“

V sobotu 15. října jsme se sešli ráno v 8.00 (2 hodiny před startem prvního závodu) před radnicí – u pásu tanku. Všem dobrovolníkům byla rozdána oficiální bunda a tričko závodu, jídlo a pití a dobrovolnická pozice. Na určeném místě poté dobrovolníci ukazovali všem závodníkům směr závodu a povzbuzovali je v jejich výkonu.

Závod se konal za deštivého počasí, ale ani to neubralo na jeho atmosféře. Všech 3000 běžců si trať vychutnávalo a městem se neslo hlasité povzbuzování žáků z ZŠ Lesní.

Dobrovolníci jsou vždy duší závodu a já jsem osobně velmi hrdý, že žáci a žákyně ze ZŠ Lesní přispěli skvělou náladou, úsměvem a neuvěřitelným fanděním ke skvělé atmosféře závodu a jeho bezproblémovému průběhu.

Ondřej Pražák, učitel na druhém stupni

ZÁKLADNÍ ŠKOLA U ŠKOLY

HALLOWEEN

V pondělí 31. října ovládl naši školu Halloween. Žáci přišli už ráno do školy v kostýmech. Někdo si ještě před vyučováním upravoval svoji masku, aby byl jeho převlek dokonalý, než začne dopolední halloweenský program. Třídní učitelé 1. stupně si pro žáky připravili školní dopoledne vyplněné halloweenskými aktivitami. Žáci počítali v matematice strašidelné příklady, v hodině českého jazyka četli halloweenské historky, tvořili halloweenské obrázky.

Halloweenské dopoledne vyvrcholilo v tělocvičně. Strašidelná komise pod vedením čarodějné paní zástupkyně Chlumské ocenila nejdůmyslnější masky a nejkrásnější vydlabané halloweenské dýně. Největší obdiv sklidila maska mrtvé nevěsty bez očí v podání Nely ze 4. B. Její podoba byla sku-

tečně přízračná a nikdo by se s podobným strašidlem určitě nechtěl potkat. Pro žáky 1.–5. tříd si jejich kamarádi z 9. A připravili několik zábavných soutěží. Malování „naslepo“ zvládli reprezentanti všech tříd velmi dobře. S velkým zájmem se ale setkala hra „Tref učitele“, při které se žáci míčkem snažili zasáhnout podobiznu několika zástupců učitelského sboru.

Halloweenské vyučování nemohlo zakončit nic lepšího než dobrý oběd. Žáky a učitele čekalo překvapení ve školní jídelně, kde jim čarodějné kuchařky servírovali speciální halloweenské menu. Ocenění zaslouží všichni žáci a jejich rodiče, kteří si připravili halloweenský převlek nebo vyrobili halloweenskou dýni.

Radek Hanuš, ředitel školy

NÁVŠTĚVA RAKOUSKÉ METROPOLE

Dlouho plánovaný zájezd do Vídně jsme uskutečnili 21. listopadu. Po pětihodinové cestě jsme dorazili na naše první místo, barokní letní palác rodu Habsburků, Schönbrunn. Součástí tohoto komplexu je také zoologická zahrada, která patří k několika málo zoo na světě, která chovají ohrožené pandy velké. Večer jsme vyrazili na procházku k vídeňské radnici, podle které byla postavena i ta liberecká. Cestou jsme viděli památky jako hrobku Habsburků nebo katedrálu svatého Štěpána – Stephansdom. U radnice jsme měli možnost sami se projít po vánočních trzích.

Druhý den jsme metrem dojeli k architektonicky zajímavému domu Hundertwasserhaus a odsud jsme zamířili k chrámu svatého Štěpána a vystoupali na hlavní věž Ste-

phansdomu, řečenou Steffi. Poté jsme si prošli zimní sídlo Habsburků-Hofburg. Naším posledním místem dne byl dům moře neboli Haus des Meeres, který obsahuje nespočet mořských i suchozemských zvířat.

Poslední den jsme se po cestě zpátky stavili u významné barokní stavby, kláštera Melk. Ačkoliv většina areálu byla uzavřena, podařilo se nám vniknout do hlavního klášterního chrámu. Následně jsme zamířili do motorestu na oběd. Tradiční rakouskou gulášovou polévku jsme si zpestřili párky s chlebem u autobusu. Před setměním jsme ještě na moment zahlédli nádherný západ slunce. A pak už jsme přejeli rakouské hranice a ujížděli domů.

Marek Bělohubý, 9. A, ZŠ U školy

EXKURZE DO KONCENTRAČNÍHO TÁBORA MAUTHAUSEN

V listopadu 2022 pokračoval školní projekt poznávání míst spojených s moderní historií. Díky podpoře statutárního města Liberec můžeme podnikat poznávací zájezdy na místa spojená s holocaustem. Po exkurzi v bývalém koncentračním táboře v Osvětimi v roce 2021 jsme tentokrát zamířili do památníku jiného koncentračního tábora z období druhé světové války. Ve středu 23. listopadu 2022 navštívila skupina 42 žáků 7. – 9. tříd památník bývalého vyhlazovacího tábora v Mauthausenu.

Koncentrační tábor byl vytvořen blízko rakouského Lince jako první zařízení tohoto typu v roce 1938 mimo území třetí říše. Z pohledu dnešních studentů je místo zajímavé tím, že do dnešních dnů se podařilo zachovat podstatné budovy areálu tohoto děsivého místa. My jsme se navíc do Mauthausenu vydali nedávno po neblahém výročí. Před osmdesáti lety 24. října 1942 zde bylo během jediného dne popraveno 262 členů československého odboje, kteří pomáhali parašutistům při úspěšném atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha.

Návštěva bývalého tábora zanechala v žácích hluboký dojem.

Stáli jsme na Garagenplatzu, na kterém probíhala selekce vězňů, ponurou branou jsme vešli do samotného areálu tábora. Viděli jsme zeď námků s náhrobními kameny některých obětí, které zde byly zavražděny strážemi SS. Kolem památníků jednotlivých národů, jejichž obyvatelé zahynuli na tomto místě, jsme došli na okraj pověstného kamenolomu. Zde byli vězni likvidováni těžkou prací nebo krutým týráním dozorců.

Nejvíce nás zasáhla moderní expozice v budově věznice. Vešli jsme do podzemní místnosti, kde jsou umístěny bloky z leštěného černého kamene. Na nich jsme rozpoznali drobným písmem napsaná jména. Ohromilo nás množství těch jmen. V cele, kde byli popravováni vězni, je zaznamenáno kolem tří set tisíc jmen lidí, kteří zde byli zavražděni. V ten moment každému z nás došla jen těžko uvěřitelná děsivá skutečnost. Odcházeli jsme z areálu při úchvatném západu slunce a byli jsme naplněni vděčností a vírou, že podobné hrůzy snad lidstvo už nikdy nezažije.

Radek Hanuš, ředitel ZŠ U školy

ZÁKLADNÍ ŠKOLA KAPLICKÉHO

NĚMECKO

S žáky 8. a 9. tříd naší školy jsme vycestovali za hranice k našim západním sousedům. Naším cílem byly postupně koncentrační tábor Sachsenhausen, město Postupim s krásným rokokovým zámkem Sanssouci, nejuvýše položenými terasami s vinnou révou a malebnými uličkami a naši putů jsme zakončili v Berlíně, skutečné metropoli, kde jsme nemohli minout např. Braniborskou bránu, slavnou televizní věž, památník holocaustu či náměstí Alexanderplatz.

Exkurzi v Sachsenhausenu provázelo, asi symbolicky, velmi pochmurné počasí, kdy studený vítr střídal vtíravý déšť. Při představě zdejších poměrů za II. světové války byly dojmy o to autentičtější. Historii je však třeba si připomínat, neb známé pořekadlo praví, že kdo se nepoučí z dějin, je odsouzen k jejich zopakování. Zbytek exkurze se nesl v pozitivnějším duchu.

Odpoledne jsme navštívili malebnou Postupim, kde se na nás dokonce usmálo sluníčko. K večeru jsme pak zamířili k německé metropoli, kde jsme měli v místním hostelu složit hlavu a zrelaxovat na druhý den. Ten byl ve znamení tradičního turistického prochození bot, kdy jsme měli možnost projít ta nejuvýznamnější místa Berlína. Navštívili jsme Checkpoint Charlie, místo, kde byl svět doslova pár metrů od dalšího konfliktu mocností, židovský památník v centru města, prošli jsme kolem nového i starého muzea, došli jsme na Alexanderplatz a odtud pak na televizní věž. Cestou domů jsme ještě zastavili u East Side Gallery, tedy pozůstatků Berlínské zdi, jež rozdělovala po II. světové válce město na západní a východní část.

Exkurzi si žáci velmi pochvalovali, a tak věříme, že na tuto tradici příští rok navážeme.

SPOLEČENSKÝ VEČER ŠKOLY

Tradiční společenský večer školy se odehrál 4. listopadu v reprezentativních prostorech Lidových sadů. Společenský večer se nesl v tradičně přátelském duchu. Akce neodmyslitelně patří k naší škole, jedná se o jedinečnou příležitost, kdy se setkávají rodiče, současní i bývalí žáci a zaměstnanci školy. V družných rozhovorech ožívají vzpomínky na léta strávená ve školních lavicích, rodiče přináší cennou zpětnou vazbu vedení školy a učitelům, nesmíme opomenout taneční čísla žáků a učitelů, ať už ta připravená, nebo ta spontánní.

V průběhu večera se přítomní mohli pokochat exkluzivní módní přehlídkou studentů Střední průmyslové školy textilní v Liberci a dynamickým vystoupením taneční skupiny TAKT a v doprovodu československých i světových hitů bylo protančeno několik stěvivců. Tradičním vrcholem večera pak byla vystoupení žáků 9. ročníků a jejich následné symbolické šerpování panem ředitelem. Večer se povedl a již nyní se těšíme na další ročník.

DRAMACENTRUM BEZEJMÉNA

PRIMÁRNÍ PREVENCE PROŽITKEM

Lektoři Dramacentra Bezejména na podzim 2022 realizovali v libereckých základních školách přes 80 programů primární prevence, a to především díky dotacím Libereckého kraje a statutárního města Liberec.

Jedním z aktuálních problémů dnešní doby je integrace dětí s odlišným mateřským jazykem (především uprchlíků z Ukrajiny) a integrace národnostních menšin. Program „Hranice mezi námi“ podpořil Liberecký kraj (Podpora integrace národnostních menšin a cizinců) a Fond vzdělávání statutárního města Liberec. Program „Cizinec“ určený nejmladším školákům podpořil Fond vzdělávání statutárního města Liberec. V rámci obou projektů lektori nejen realizovali programy pro žáky, ale také vydali metodické příručky pro pedagogy, které školy získají bezplatně.

Projekty „Preventivní programy Dramacentra Bezejména“ a „Aby sex nebyl průšvih“ podpořil Liberecký kraj (Podpora preventivních a léčebných programů) a Fond zdraví a prevence statutárního města Liberec. Díky této podpoře byly ve školách realizovány programy prevence kyberšikany a závislosti na virtuálním světě, prevence domácího násilí, prevence závislosti na omamných látkách či osvětové programy v oblasti intimních vztahů, a to za dotovanou cenu nebo zcela zdarma.

Lektoři Dramacentra Bezejména nabízejí spolupráci všem libereckým školám. V lednu jsou lektori navíc ochotni školám pomoci v zajištění dotací, tak aby na programy dosáhla jakákoli liberecká škola.

EKOPROGRAMY

Na podzim 2022 lektori Dramacentra Bezejména realizovali pro žáky libereckých škol i veřejnost programy zaměřené na ekologii a biodiverzitu. Nejmladší školáci si zahráli na obyvatele miniaturního světa v rámci programu „Minimax a mravenec“, při kterém navíc postavili hotel pro hmyz. Naopak ti nejstarší řešili náročný problémový úkol spojený s biodiverzitou, přičemž čerpali z cizojazyčných textů. V rámci projektu vznikla i metodická příručka pro pedagogy libereckých škol. Projekt podpořil Ekofond statutárního města Liberec.

LEKCE

Jde o soubor metodických příruček pro pedagogy libereckých škol, ve kterých se lektori Dramacentra podělili o své nejoblíbenější lekce z oblasti primární prevence. V publikacích zúročili své zkušenosti z realizace preventivních programů na školách. Od jiných programů se tyto lekce liší využíváním metod a technik dramatické výchovy a prožitkové pedagogiky. Publikace obdrží liberecké školy zdarma. Tisk publikací podpořil Fond kultury a cestovního ruchu statutárního města Liberec.

INSCENACE DRAMACENTRA BEZEJMÉNA

A ještě jednu publikaci letos díky podpoře Fondu kultury a cestovního ruchu statutárního města Liberec Dramacentrum vydalo. Publikace obsahující průřez inscenační činností dramatických souborů Bezejména udělala radost všem bývalým i současným členům souborů a jejich rodinám a přátelům. Je to nejen propagační materiál spolku, ale také vzpomínka na úžasnou práci dětí a studentů a na jejich nemalé úspěchy.

Libereckému kraji i statutárnímu městu Liberec děkujeme za podporu!

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ORLÍ

ZŠ Orlí i její odloučené pracoviště v Gollově ulici je škola zřízená pro žáky s mentálním postižením. Součástí školy jsou třídy pro žáky s lehkým mentálním postižením, speciální třídy, do kterých dochází žáci se středně těžkým a těžkým mentálním postižením a také specializované třídy pro děti s poruchou autistického spektra nebo pro žáky s poruchami učení a chování bez mentálního postižení. Dětem je věnována individuální péče, přihlížíme ke schopnostem a možnostem každého z nich.

ZIMNÍ MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V PLAVÁNÍ

V prosinci se dva žáci naší školy, Josef Okál (5. třída) a Karel Čihák (4. třída) zúčastnili zimního mistrovství České republiky v plavání. Uvedené mistrovství pořádal Český svaz mentálně postižených sportovců SK Handisport, na uvedené akci se sešlo 14 sportovních klubů a oddílů se 60 závodníky z celé republiky. Z důvodů malého počtu startujících v jednotlivých kategoriích pořadatelé sloučili kategorie. Proto naši žáci plavali společně se závodníky staršími o dva roky, to je ale neodradilo a snažili se po celou dobu závodu.

Oba závodníci plavali 50 m prsa a 50 m volný způsob. Karel Čihák v kategorii 50 m volný způsob vyplaval bronzovou medaili, Josef Okál skončil těsně pod stupni vítězů na 4. místě. V kategorii 50 m prsa oba naši sportovci skončili těsně pod medailovými pozicemi. Přesto ukázali své odhodlání, pevnou vůli, chuť k překonávání svých limitů a hlavně motivaci k další práci na sobě, která vede k zaslouženým úspěchům. Oba plavci se takových závodů zúčastnili poprvé a v uvedených disciplínách si zaplavali své osobní rekordy. Karel Čihák byl vůbec nejmladším účastníkem tohoto mistrovství. To, že oba závodníci byli zdatnými soupeři sportovcům z celé republiky, napomohlo i pravidelné navštěvování tréninků plavání v jejich volném čase.

PROJEKTOVÝ DEN KARIÉRA VE ZDRAVOTNICTVÍ

V polovině listopadu na našem odloučeném pracovišti v Gollově ulici proběhl zajímavý projektový den, kdy se ze žáků druhého stupně staly zdravotnické záchranářské týmy. Na začátku dne žáci dostali informaci, že došlo k hromadnému neštěstí a že se musí zapojit do ošetřování zraněných. Během akce procházeli připravená stanoviště, kde byli studenti Střední zdravotnické školy v Liberci v roli figurantů a rádců.

Naši žáci se zaujetím plnili připravené úkoly a prakticky se seznamovali s náročností práce záchranáře a pracovníka ve zdravotnictví. Žáci si nejen vyzkoušeli praktické aktivity z oblasti zdravotnické první pomoci, ale měli možnost také neformálně komunikovat se staršími „vrstevníky“ a ptát se, jak je náročné studium na SZŠ a co vše obnáší příprava na povolání ve zdravotnictví.

Žákům bylo během aktivit zdůrazňováno, že nestačí jen dokonalá odborná zdravotnická první pomoc, kterou poskytují záchranáři a zdravotničtí pracovníci, ale mnohdy pro záchranu lidského života je důležitá také laická první pomoc. Celý projektový den proběhl v milé přátelské atmosféře, naši žáci překvapili studenty SZŠ svými znalostmi z první pomoci.

DOBŘÍ SKUTEK NA VÁNOCE

S velkým nadšením jsme se zapojili do projektu Hrdá škola. Třída VI S a VII S vyrobila mnoho krásných vánočních dáreků a rozhodla se podarovat babičky a dědečky v Domově seniorů ve Vratislavicích. Dávat si dárky je projev přátelství, lásky a úcty. Věříme, že jsme svými dárečky předané z rukou dětí s různými specifickými potřebami, jako je porucha autistického spektra, těžká mentální retardace, sluchové nebo tělesné postižení, potěšili a udělali alespoň malou radost. Další třídy například odnesly dárky pro opuštěné psy do útulku, kde je nejen předaly, ale také vzaly pejsky na procházku.

PROJEKTOVÝ DEN – DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Další projektový den na pracovišti v Gollově ulici byl zaměřen na objevování digitálních technologií kolem nás. Pozvaný odborník pan Marco Valle seznámil v úvodu žáky s náplní své práce, vysvětlil žákům, jaké vzdělání, znalosti a průběžné vzdělávání je nutné k vykonávání této praxe. Pan Valle v teoretické části zjišťoval, co žáci ví o digitálních technologiích. Společně pak sestavili příklady digitálních učebních pomůcek. Hlavními tématy dne bylo používání mobilních telefonů, videohry a digitální fotoaparáty. To vše samozřejmě včetně praktických ukázek a vyzkoušení si všeho. Ve druhé části projektového dne se žáci seznámili s dronem. Aktivně zjišťovali, k čemu se drony používají, jaká jsou pravidla pro jejich používání a kde všude se drony využívají. Poté se žáci přemístili na zahradu školy, pozorovali praktické použití dronu, shlédli naši školu a zahradu z ptáčích perspektivy. V poslední části projektového dne se žáci zabývali otázkou, jaký vliv mají digitální technologie na každého z nás a také tím, jak je důležité umět pracovat s digitálními technologiemi pro uplatnění na trhu práce. Před ukončením projektového dne byli žáci upozorněni na důležitost dodržování zásad bezpečného chování při využívání digitálních technologií, zvláště chování na internetu. V průběhu celého projektového dne měli žáci možnost klást otázky, při dodržování zásad komunikace získávali doplňující informace.

SLADKÉ VÁNOCE

Žáci tříd II S a IV S se se svým výrobkem „Sladké Vánoce“ zúčastnili výstavy pořádané v rámci Adventního setkání 2022 Centra pro zdravotně postižené Libereckého kraje a organizace Artefaktum. Cílem projektu pro nás byl rozvoj komunikace, spolupráce a tvořivého myšlení. Žáci také procvičovali jemnou motoriku.

Mimo jiné si také připomněli vybrané druhy cukroví, které jsme za poslední roky pekli. Při jejich přípravě jsme pracovali pomocí procesních schémat, která při práci využíváme, a velmi nám pomáhají ve výuce. Žáci pracovali kombinovanou technikou – práce s tužkou, tiskání, kresba dle vzoru, lepení, stříhání, trhání papíru, skládání mozaiky... Odměnou pro žáky byla chvála a obdiv od všem, kdo výstavu navštívili.

TRANZITNÍ PROGRAM NA ŽS ORLÍ

Naše škola se od počátku školního roku 2021/2022 zapojila do druhé etapy projektu Univerzity Palackého v Olomouci Systémová podpora kariérového poradenství a tranzitních programů žáků se SVP v ČR jako spolupracující škola. Celkově bylo v rámci tranzitního programu (TP) podpořeno 6 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ústředním bodem tranzitního programu jsou individuální, popř. skupinové praxe, určené pro žáky, rozhodující se o své budoucí profesní orientaci a směřující na trh práce). Jako důležitou součást podpory, při získávání nejen pracovních dovedností, ale také kompetencí souvisejících s budoucím výkonem práce (př. nácvik cestování), spatřujeme roli asistenta. Tedy člověka, který žáky podporoval přímo na pracovišti, při nácviku dílčích činností a úkonů. Žáci se účastnili vybraných exkurzí nejen u zaměstnavatelů, ale také v návazných sociálních službách, na úřadu práce a v dalších institucích, s nimiž se mohou v rámci komunity po ukončení vzdělávání běžně setkat.

Díky projektu jsme si mohli opatřit odbornou literaturu, pracovní a didaktické pomůcky, které žáky se SVP podpořily při jejich dalším rozvoji a potřebném nácviku klíčových činností.

V rámci spolupráce s partnerskými školami jsme velmi uvítali možnost sdílení zkušeností nejen v rámci jednotlivých nástrojů PZČ při práci s vybranými žáky se SVP, ale především při předávání zkušeností se zaměstnavateli, sociálními službami apod. Současně jsme s pracovníky UPOL velmi intenzivně spolupracovali na analýzách uplatnitelnosti žáků se SVP v rámci našeho kraje s názvem „Analýza uplatnitelnosti absolventů s těžkým postižením na trhu práce“ a „Rukověť kariérového poradce žáků se SVP – Individuální plánování a tranzitní program – specifická část (krajská mutace)“.

V rámci síťování STP jsme uskutečnili setkání s partnerskými organizacemi (mezi něž patřili poskytovatelé sociál-

ních služeb, volnočasové organizace, školy, zaměstnavatelé, úřady práce a další). Jednalo se o setkání s aktéry regionální sítě, jež vytvořilo komunikační platformu ke sdílení společných zájmů, názorů, inspirací, kontaktů i případných obav, s nimiž se aktéři při podpoře žáků se SVP v době přechodu ze školy dále do života potýkají.

V závěru projektu proběhlo také plánované krajské setkání v podobě informačního semináře na téma Rukověť kariérového poradce žáků se SVP – individuální plánování a tranzitní pro-

gram, jehož cílem bylo nejenom sdílet zkušenosti s TP ze strany zapojených škol v projektu, ale také vytvořit důležitý prostor vzájemného propojení nejen s organizacemi či institucemi, které se podílejí či mohou podílet na podpoře žáků se SVP v rámci TP do jejich dalšího života (např. sociální služby – sociální rehabilitace, osobní asistence, sociálně terapeutické dílny, pobytová zařízení apod., ale také zaměstnavatelé, zástupci úřadu práce, dalších škol a ostatních organizací a firem v kraji).

Díky účasti v projektu jsme měli možnost získat nejen nové techniky při práci s žáky se SVP a jejich podpoře při přechodu ze školy do dalšího typu vzdělávání či ze školního do běžného způsobu života (pracovního i mimopracovního). Žáci měli možnost podívat se prostřednictvím praxe či exkurze do návazných škol, sociálních služeb či na běžné úřady (které budou ve svém životě využívat) či k zaměstnavatelům (otevřeného i chráněného trhu práce).

Uvědomujeme si, že velkou podporou v rámci nácviku pracovních dovedností bylo využití tzv. pracovních asistentů – bez nich by nebylo možné vůbec praxe či exkurze realizovat. Z čehož nám zároveň vyplývá otázka, odkud vezmeme po ukončení projektu finanční prostředky na jejich další činnost. Také role metodika je nezastupitelná.

Po ukončení projektu bychom kvitovali podporu této pozice, tohoto člověka, který by i nadále mohl takto s žáky se SVP pracovat. Projekt nám také umožnil vzájemné sdílení zkušeností se žáky se SVP v tranzitním programu s dalšími školami. Zjistili jsme, že v některých krajích řeší stejné situace/obtíže a naopak v jiných lokalitách ČR jsou témata zcela odlišná. Také jsme mohli prostřednictvím pořádaných školení vzájemně sdílet příklady dobré praxe, prohloubit své znalosti a kompetence pro poradenství žáků se SVP a aplikovat poznatky kolegů i do našich školních podmínek.

DDM VĚTRNÍK

1+1+1=1

Dům dětí a mládeže Větrník a Osiedlowy Dom Kultury Jelenia Góra v tomto roce spolupracují na projektu Evropské územní spolupráce v rámci programu Interreg V-A Česká republika – Polsko, jehož název 1+1+1=1 označuje kooperaci českých, polských a ukrajinských dětí a studentů, kteří dohromady tvoří jeden tým.

Nyní na libereckých školách probíhají workshopy vedené českými i polskými lektory, a to především ve třídních kolektivech, ve kterých je potřeba podpořit integraci ukrajinských žáků. Workshopy se zaměřují na wellbeing, vztahovou dynamiku a vstřícnou atmosféru, lektori vedou aktivity metodami dramatické výchovy a prožitkové pedagogiky.

V dubnu a květnu proběhnou v rámci projektu stáže a konference pedagogů z obou stran hranice a také dva divadelní festivaly – v Liberci festival mladého divadla JEŠTĚDYVADLO a v Jelení Hoře divadelní přehlídka Teatralki. Liberecký festival pořádá DDM Větrník ve spolupráci s Dramacentrem Bezejména a Nipos-Artama. Srdečně zveme divadelní soubory i recitátory k účasti, přihlášky a informace jsou k dispozici na <http://dramacentrumbezejmena.cz/wolkeruv-prostejov/prihlasky/>

Projekt podpořila Evropská unie (Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko), Ministerstvo kultury ČR, Liberecký kraj a statutární město Liberec, děkujeme.

partneři projektu/partnerzy projektu:

finančně podpořeno/wsparcie finansowe:

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

V-KLUB OČIMA STÁŽISTKY

Do V-klubu při DDM Větrník jsem se dostala v rámci povinné praxe, kterou musím jako studentka pedagogického oboru splnit. Existenci volnočasového klubu Věčko jsem registrovala, ale protože nejsem cílová skupina, veškeré informace jsem čerpala z jejich webových stránek. První den jsem byla zvědavá, jak to v reálu funguje, nakonec jsem byla opravdu mile překvapená a zjistila, že lépe jsem si vybrat nemohla. Zaujala mě cedule Hate free zone, do té chvíle jsem podobná hesla vždy vnímala spíše jako něco, co prostě nemůže fungovat. Jenže ve Věčku to funguje.

Děti/teenageři mají možnost vytvářet tematické výrobky, hrát deskovky a karty, fotbálek, kulečnick, šipky a mnoho dalšího. Téma kreativních dílniček se mění každý týden a výtvořiny bývají opravdu krásné. Pokud dítě nechce zrovna vytvářet něco kreativního nebo lámat si hlavu

nad strategickou deskovkou, může využít relaxační zónu, zavrtat se do polštářů a v klidu si číst. V klubu je na půjčení dostatek knížek i časopisů na různá témata. Ve Věčku jsou k dispozici i počítače, pokud je dítě potřebuje využít, není to žádný problém. V rámci Věčka se také pořádají různé kvízy a výzvy, za které mohou účastníci získat odměnu. Zkrátka, ve Věčku se snad ani nudit nedá.

Další ohromné plus klubu je tým lidí, kteří svoji práci dělají opravdu rádi a navíc je to baví. Centrum si evidentně oblíbily i děti, některé jsem vídala pravidelně. Pro mě samotnou byla návštěva Věčka vždy spíše relaxační a těšila jsem se, jak si zahraju s dětmi deskovky, šipky nebo si třeba poskládáme origami.

To hlavní, čeho jsem si všimla, bylo, že ve Věčku se neřeší, kdo má jaký původ, barvu pleti, z jaké je země atd. Děti si můžou odejít a přijít, kdy chtějí, nikdo je

do ničeho nenutí, věřím, že i to je jeden z aspektů, proč mají děti Věčko rády. Je skvělé, že takové místo vůbec existuje, a pokud opravdu hrozí jeho zánik, bude to neuvěřitelná škoda.

Věčko nabízí bezpečný prostor, kde můžou děti trávit čas pod dohledem pedagogů, stačí jen dodržovat jednoduchá pravidla (nemluvit sprostě, respektovat ostatní, neničit věci...) Pokud jim tento prostor vezmeme, je jen otázkou, kde a jak svůj volný čas děti budou chtít bez dozoru trávit.

Říkala jsem si, že když budu psát jen superlativy, nikdo tomu nebude věřit. Jenže já jsem za těch pár desítek hodin strávených ve Věčku žádná negativa neviděla. Prostor je dostatečný, jsou v něm desítky způsobů, jak se zabavit, a ještě je v něm spousta dětí, které jsou tam opravdu rády.

Gabriela Soukalová

90

DEVADESÁTKA

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC
Odbor školství a sociálních věcí

Redakce a výroba: ZPRAVODAJ LIBEREC
chmelik.pavel@magistrat.liberec.cz

VYŠLO V LEDNU 2023

zima 2022/23